ПАМ'ЯТАЙМО МИНУЛЕ – 200-річчя НЕЗАЛЕЖНОСТИ ЗСА 100-річчя АМЕРИКАНСЬКОЇ УКРАЇНИ – БУДУЙМО МАЙБУТНЄ

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand st. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807, з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200, з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXII. Ч. 161. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 28-го СЕРПНЯ 1975 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, AUGUST 28, 1975 No. 161. VOL. LXXXII.

Цієї суботи Союзівка знову вітатиме Ренату Бабак

Союзівка (Л. К.). — Як на відкритті літнього сезону, так і цього довгого вікенду з нагоди Свята Праці на цій оселі УНСоюзу вдруге виступить оперова співачка, меццо - сопрано Рената Бабак, колишня зірка Львівського і Большого театрів.

Як відомо, Рената Бабак, приїхавши на гостинні виступи, вибрала волю і залишилася на Заході.

Навесні цього року пані Бабак, під спонзорством Центру Українських Студій в Гарварді відбула концертове турне по різних містах Америки, започатковуючи його двома концертами в Ню Йорку — в Карнеґі Голл і в Гантер коледжі. Опісля вона виступала в Бостоні, Вашінґтоні, Детройті, Клівленді, Чікаґо і останньо в Гарфорді, де захоплені її співом представники американської преси запросили солістку заспівати на радіо. В цьому часі співачкою також зацікавилася професор російської мови в Гартфордському університеті д-р Айрін Кірх і і вона, виїхавши до Европи (Італія, Франція, Англія) пише в тамошній пресі рецензії та статті про нашу співачку. Солістка відбула також ряд інтерв'ю на телевізії. З приводу її концертів появилися численні рецензії в американській пресі.

Цієї суботи Рената Бабак виступить на Союзівці із спеціяльно на цей вечір приготованою новою програмою клясичних українських арій, романсів та народних пісень. Солістка співатиме при акомпаньяменті Томи Гринькова, професійного піяніста, який виступав минулої суботи на Союзівці зі своїм самостійним концертом.

Рената Бабак в ролі Амнеріс

Згадуючи про свої пляни на майбутнє, співачка сказала, що цим разом її цьогорічне осіннє турне буде спонзорувати УККА. Рената Бабак концертуватиме по різних містах Америки, а відтак в Канаді, започатковуючи їх концертом в Карнеґі Голл в Ню Йорку.

„Щоб свобідно присвятитися мистецтву, я покинула свою землю, свою родину, все рідне. Сьогодні співаючи, хочу зблизити людей до мистецтва, хочу в них виростити зрозуміння до нього і понадусе хочу своїм співом передати ввесь чар мистецтва, щоб люди бачили його незвичайну красу, відчували радість і хотіли жити" — сказала пані Бабак, інформуючи кореспондента „Свободи" про свої прагнення та пляни.

Українське Село в Глен Спей відбуло загальні збори з участю американських представників

Глен Спей, Н. Й. (А. О.). — В суботу, 23-го серпня ц. р. о год. 3-ій по полудні тут в залі української католицької церкви св. Володимира відбулися річні Загальні Збори мешканців Українського Села в Глен Спей, Н. Й. Сам факт відбуття таких зборів — справа звичайна, але в даному випадку вона замітна тим, що на ці збори прийшли оба республіканські кандидати, що змагаються за вибір у правиборах, що відбудуться 9-го вересня, за місце на республіканській листі, як офіційний республіканський кандидат, щоб себе представити і з'ясувати свою програму українським виборцям. Тому два роки ця сама партія не хотіла слухати про українського кандидата, а цього року та партія висуває на перевибір Григорія Журавля на податкового асесора, а пані Єлисавету Гебу на міську радну. Міський радний архі-

(Закінчення на стор. 4-ій)

УКРАЇНЦІ ЗСА І КАНАДИ ЗАВЕРШУЮТЬ ЛІТНІЙ СЕЗОН БАГАТЬОМА З'ЇЗДАМИ, ЗУСТРІЧАМИ, МИСТЕЦЬКИМИ, СПОРТОВИМИ ТА ІНШИМИ ІМПРЕЗАМИ З КІНЦЕМ ЦЬОГО ТИЖНЯ

З кінцем цього довшого кінця тижня, зв'язаного з Святом Праці в понеділок, 1-го вересня, формально закінчується цьогорічний вакаційний сезон і з цієї нагоди відбудеться в багатьох місцевостях ЗСА і Канади, головно на вакаційних виховно-відпочинкових та молодечих оселях, зустрічі і з'їзди, здвиги і фестивалі та, зокрема, спортові, мистецькі й товариські імпрези, в яких братимуть участь тисячі й тисячі осіб, зокрема молоді. Крім багатьох імпрез, про які вже були повідомлення в „Свободі", або про які не одержано інформацій, з кінцем цього тижня відбудуться:

Союзівка під знаком спортових змагань

Союзівка. — На цій відпочинковій Оселі Українського Народного Союзу, яка очікує в кінці цього тижня тисячів гостей, зокрема молоді, головною атракцією концерту в суботу, 30-го серпня буде другий гостинний виступ колишньої солістки Львівської опери і Большого театру, меццо-сопрано Ренати Бабак, що їй акомпаньюватиме на фортепіяні Тома Гриньків, який минулої суботи, 23-го серпня виступав із самостійним концертом на Союзівці.

Крім концерту пані Р. Бабак, на Союзівці з кінцем цього тижня відбудеться цілий ряд інших імпрез мистецького, розвагового і спортового характеру. В п'ятницю, 29-го серпня відбудеться перша танцювальна забава під звуки оркестри Союзівки з акордіоністом А. Худолієм і солісткою Оксаною Борбич. В суботу і неділю після мистецьких концертів на забаві гратимуть оркестри „Темпо" і „Рушничок". В недільнішній мистецькій програмі виступатимуть вокально-танцювальні ансамблі Союзівки і, гостинно, маестро Володимир Гентіш. Керівництво усіх програм спочиватиме у фахових руках п-ни Ані Дидик.

До найбільш популярних імпрез на Союзівці у цих чотирьох днях належать тенісові і плавацькі змагання, що їх уже від багатьох років організує та переводить Карпато-Лещетарський Клюб з Ню Йорку за чемпіонство УСЦАК і чаші уфундовані Українським Народним Союзом, Управою Союзівки, „Свободою", „Українським Тижневиком" і пані Марією Душник, заступницею головного предсідника УНС. Десятки спортовців беруть участь у цих змаганнях, які цього року проходитимуть під знаком 200-річчя Американської Незалежности і 100-річчя українського поселення в ЗСА.

Маніфестаційний здвиг на Оселі СУМА

Елленвілл, Н. Й. (Оселя СУМА). — На сусідній до Союзівки Оселі Спілки Української Молоді Америки відбуватиметься у трьох днях цього кінця тижня Всеамериканський Маніфестаційний Здвиг СУМА для Осередків і Відділів східніх стейтів ЗСА. Такий же Здвиг для західніх Осередків відбуватиметься на Оселі „Київ" біля Детройту. Здвиг в Елленвіллі передбачає багату і різноманітну програму у якій візьмуть участь велика духова оркестра „Батурин" Осередку СУМ в Торонті під кер. мґра В. Кардаша, танцювальний ансамбль „Верховинці" Осередку СУМА в Ню Йорку, під кер. Олеґа Ґензи та кільканадцять інших самодіяльних мистецьких одиниць, які виступатимуть у мистецькій програмі в суботу вечором і в неділю по полудні. Відкриття Здвигу відбудеться в суботу, 30-го серпня о год. 12-ій в полудне. В п'ятницю, суботу й неділю відбудуться танцювальні забави, до яких гратимуть оркестри: „Водограй", „Вишивки", „Червона Рута" і оркестра Богдана Гірняка.

В неділю, після Служб Божих, які будуть відправлені о год. 10-ій рано, відбудеться маніфестаційна частина Здвигу, а опісля спортові змагання, у яких за чашу УМО змагатимуться о год. 3-ій по полудні дві дружини — „Крилаті" з Йонкерсу і „Чорноморська Січ" з Нюарку.

Надзвичайний з'їзд ОДВУ

Лігайтон, Па. (Оселя ім. О. Ольжича). — У горах Поконо на Оселі ОДВУ, крім звичайної активности, мистецьких виступів і забав, відбуватиме свій надзвичайний з'їзд Організація Державного Відродження України (ОДВУ), який розглядатиме справи змін статуту цієї організації, а Український Золотий Хрест в ЗСА відбуде там свій XXVI звичайний з'їзд, у програмі якого, крім ділових нарад, симпозіюму і доповідей, відбудеться Конвенційна вечеря з програмою, присвяченою українській жінці, та висвітленням прозірок із Скитської виставки в Ню Йорку. В неділю, після Богослуження, відбудеться посвячення новозбудованих тенісових кортів і спортових площ таборів УЗХреста.

Ювілейна зустріч ОДУМ в Торонті

Торонто, Онт. Канада. — В днях 29, 30 і 31-го серпня ц. р. тут відбудуть свою Ювілейну Зустріч Одумівці ЗСА і Канади, присвячену 25-літтю Організації Демократичної Української Молоді (ОДУМ). В програмі зустрічі, яка розпічнеться 29-го серпня о год. 8-ій вечора в авдиторії Вест Парк Секондері Скул на розі вулиць Блюр і Дандас, відбудеться концерт одумівських мистецьких груп з Торонта, Чікаґо, Філядельфії, Мінneаполісу, Лондону, Детройту та інших міст. В суботу на площах Йоркського університету відбудуться спортові змагання, а о год. 6-ій вечора розпічнеться Ювілейний бенкет та забава. З промовою на бенкеті виступить голова Ц КОДУМ-у д-р Юрій Криволап. В неділю, 31-го серпня на оселі української православної громади „Київ" о год. 10-ій ранку буде відслужена Архиєрейська Свята Літургія, яку очолять Владики Митрополит УПЦеркви Блаженніший Михаїл та Високопреосвященний Мстислав при співучасті єпископа-номіната о. прот. Дебрина. Після Служби Божої відбудеться дефіляда одумівських відділів та доповіді д-ра В. Гришка і д-ра Є. Федоренка. Заплянвані и також панель на тему: „Український дисидентський рух в Україні". Головою підготовчого Комітету Зустрічі є Олександер Харченко.

Дивізійники матимуть свої дні

Глен Спей (О. Л-ий) — Як уже коротко інформовано, тут, на Оселі УРСоюзу „Верховина", відбудеться в часі вільних днів з нагоди „Дня Праці" 30-31-го серпня ц. р. ділова й товариська зустріч Станиць Братства кол. вояків 1-ої Української Дивізії УНА на Сході ЗСА з участю представників Головної Управи Братства та Крайової Управи в ЗСА. Технічною організацією зустрічі займається Станиця Братства в Ню Йорку.

Ділові наради почнуться у суботу, 30-го серпня о 3-ій год. по пол. Предметом нарад будуть організаційні та видавничі справи Братства, посилення акції збирання фондів на видання Історії Української Дивізії дорогою розпродажу квитків на виграш образів, що їх пожертвували на ту ціль українські мистці, та інші актуальні справи Братства у зв'язку з Крайовим Делеґатським З'їздом, що відбудеться у Детройті в днях 4-5 жовтня ц. р. Від Крайової Управи Братства візьмуть участь у нарадах голова інж. Юрій Тис-Крохмалюк, заст. голови Мирослав Трешневський, секретар Любомир Татух та інші члени Крайової Управи і Станиць Братства на Сході ЗСА.

Після ділових нарад, у товариській частині зустрічі відбудеться у суботу вечором „Дивізійна забава", а в неділю, 31-го серпня в полудневих годинах „Дивізійний Концерт" з участю відомої оперної співачки мецо - сопрано Ренати Бабак

(Закінчення на стор. 3-ій)

В КОНҐРЕСІ ВНЕСЕНО НОВІ РЕЗОЛЮЦІЇ В ОБОРОНІ МОРОЗА І ПЛЮЩА

Вашінґтон. — Комітет Оборони Валентина Мороза інформує, що ще три конґресмени і один сенатор долучилися до тих американських законодавців, які вже раніше внесли або підтримали резолюції в обороні Валентина Мороза та Леоніда Плюща. Ще 18-го червня ц. р. демократичні конґресмени Джеймс Делейні з Ню Йорку та Христофер Дадд з Коннектикату внесли в Палаті Репрезентантів спільну резолюцію ч. 315, яка вимагає від уряду ЗСА висловити совєтським властям свою стурбованість долею Валентина Мороза і Леоніда Плюща. Конґресмен Дадд не тільки вніс цю резолюцію, але також виголосив у Палаті Репрезентантів промову, в якій згадав про свою зустріч з дружиною Плюща, Тетяною Житниковою, та з академіком-дисидентом Андреєм Сахаровим під час недавніх відвідин Совєтського Союзу, як також широко з'ясував справу Мороза і Плюща. Конґресмен Дадд сказав, що під час його перебування в СССР його інформовано, що В. Мороз і Л. Плющ „хоробро протиставляться старанням їхніх російських тюремних наставників зломити їхню силу волі та змусити їх припинити боротьбу за справу свободи". Конґресмен Дадд закликав всіх американських законодавців поцікавитися недолею цих двох українських політичних в'язнів і виступити в їхній обороні. Він також сказав, що уряд ЗСА повинен робити „всі можливі натиски на совєтський уряд", щоб приспішити звільнення з ув'язнення Мороза і Плюща, та робити натиски, щоб ці два в'язні та український народ, речниками якого вони є, були визнані „дійсними патріотами в боротьбі за людські права та свободу".

Комітет Оборони Валентина Мороза теж інформує, що 16 липня ц. р. вніс спільну резолюцію ч. 344 в справі В. Мороза і Л. Плюща також республіканський конґресмен Гемилтон Фиш з Ню Йорку. Крім того, 23-го липня, демократичний сенатор Волтер Мондейл з Міннесоти став 11-им спів-спонзором сенатської резолюції ч. 67, яка була внесена ще минулого року республіканським сенатором Робертом Тефтом з Огайо і яка вимагає звільнення Валентина Мороза.

Крім згаданих нових резолюцій, два демократичні конґресмени з Мічіґену, Джон Дінґелл і Джеймс Бленчард, виголосили в Палаті Репрезентантів промови в обороні Мороза і ці промови були вміщені в Конґресовому Рекорді. Конґресмен Дінґелл, покликаючись на інформації подані йому його виборцями та працівниками УККА, заявив 9-го липня, що після голодівки Мороза совєтські власті різними способами, зокрема „ліками", стараються зломити силу волі, або навіть зовсім знищити цього провідного речника свободи в СССР і в Україні. Конґресмен Бленчард, цитуючи інформації передані йому Комітетом Оборони Валентина Мороза, 18-го липня заявив, що недоля Валентина Мороза, який тепер арештований і підданий „найбільш садистичному трактуванню", повинна доказати американським законодавцям і Урядові, що політика „детанту" між ЗСА і СССР „ще далека від реальности". Він сказав, що між Москвою і Вашінґтоном ще існує „велитенська прірва" у їхніх становищах щодо свободи і людських прав. Ця прірва — сказав конґресмен Бленчард — мусить бути зліквідована, щоб заіснувало довір'я, потрібне для поліпшення будь-яких зв'язків між ЗСА та СССР. Він заявив, що додає свій голос до голосів людей по цілому світі, які вимагають звільнення Валентина Мороза та припинення „цієї ганебної та обурюючої справи".

Комітет Оборони Валентина Мороза також інформує, що в теперішньому 94-му Конґресі ЗСА загальне число резолюцій і промов в обороні Мороза наразі виносить 55. У попередньому 93-му Конґресі було 82 резолюції і промови законодавців в цій справі.

СОВЄТСЬКІ ВОЯКИ ЗБИРАЮТЬ УРОЖАЙ

Москва. — „Правда", офіційний орган КПСС, повідомила в своєму виданні з вівтірка, 26 серпня, що совєтські вояки допомагають збирати уражай зерна в Казахстані та західньому Сибіру, головним чином допомагають при транспортації. Совєтські вояки і в минулому допомагали під час жнив, але у вівторок „Правда" помістила цю новинку на першій сторінці.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ЗДІЙСНЮЄ СВОЄ ГАСЛО „ЛИЦЕМ ДО МОЛОДІ!" ВАКАЦІЙНИМИ ТАБОРАМИ, КУРСАМИ І ЗАТРУДНЕННЯМИ

Попередня, 27-ма Конвенція Українського Народного Союзу, яка відбулася в травні 1970-го року в Клівленді, проходила під гаслом: „В пошані до піонерів — лицем до молоді!", що було головною характеристикою минулої діяльности цієї найстаршої і найбільшої української установи в Новому Світі, як і рівночасно зобов'язанням продовжувати таку активність в майбутньому. Одним в багатьох доказів практичного здійснювання цієї засади може послужити щорічне затруднювання нашої молоді у вакаційному часі як у Головній Канцелярії УНСоюзу та його видавництві „Свобода" в Джерзі Ситі, так і головно на його виховно-відпочинковій оселі Союзівці біля Керґонксону, де кожного року відбуваються ще також табори для дітей та українознавчі курси для молоді. Цього року, як і в попередніх роках, понад сім десятків нашої молоді, переважно студенток і студентів,

працюючи на Союзівці, мали нагоду не тільки заробити собі на дальші студії та інші потреби, али й провести вакаційний час на чудовій оселі та в рідному товаристві і оточенні.

На фото вгорі: цьогорічні вакаційні молоді працівники Союзівки. У першому ряді посередині їхні зверхники і опікуни: управитель Володимир Квас, асистенти управителя Марія Ганкевич і Іван Коцур, товарисько-культурний директор Аня Дидик, музичний керівник Оксана Борбич, керівник оркестри Олександер Худолій та соліст Степан Шкафаровський і „господиня" („гостесс") в їдальні Мирослава Одежинська. Наче на їх сторожі лежить собі розлігся біля ніг п. Кваса улюбленець працівників і гостей, всюдисущий однолітній пес „Чемний".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $24.00, на пів року — $12.50, на 3 місяці — $6.50. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Плянування на довшу мету

Це відома і доказана істина, що поважні і тривкі успіхи у великій мірі залежать від плянування на довшу мету. Доказують це і в нашій громаді такі замітні події з новіших часів, як пам'ятник Тарасові Шевченкові у Вашінгтоні, чи Гарвардський Центр Українських Студій. Одну і другу події плянувалось і приготовлялося довгі роки й тому також їхній результат оправдано можна називати історичним.

На превеликий жаль, благодійна практика плянування на довшу мету у нашій громаді тепер майже цілком припинилася. Переконливим прикладом цього може послужити наша майже повна непідготованість до своєчасної та належної нашої участи у відзначуванні 200-річчя Американської Незалежности і ще більше занедбане відзначення 100-річчя нашого власного поселення в цій країні. Керуємось, здається, засадою, що вчора вмерло, завтра ще не народилось, отже живемо сьогоднішнім днем.

В результаті — імпровізуємо. Імпровізуємо в наших центральних установах і в наших місцевих організаціях. Замість плянувати і впливати на події та бодай в нашому засягу керувати ними, ми тюпаємо в їхньому хвості та жаліємось, що ці події переходять понад наші голови і нас часто навіть не помічають.

Брак відповідного плянування на довшу мету дошкульно починає відчуватися тепер зокрема в нашій пресі. Кожному ясно і більшість це признає, що наш дотеперішній розвиток та сучасний заавансований стан розвиненого і зрізничкованого суспільства, як і наші прояви та досягнення, треба у великій мірі завдячувати власне нашій пресі. В таких обставинах уже не тільки проста логіка, але й сам інстинкт самозбереження підказували б робити все можливе, щоб цю „кров" нашого суспільного організму — як це часто називається пресу — не тільки зберігати, але й постійно розбудовувати та забезпечувати її плянуванням на найдовшу мету.

Не так воно було колись і не так воно діється сьогодні. І сліпий бачить, що як такий „розвиток" продовжуватиметься, то не за горами той час, як по наших газетах залишиться тільки спогад, бо не буде вже кому її редагувати, ані друкувати. Це правда, що багато наших молодих людей кінчають журналістичні студії, як і правда, що вже сьогодні деякі з них починають блискучу кар'єру в американській пресі, але ніхто не подбав і сьогодні не дбає про те, щоб їх відповідно підготувати до специфічних завдань нашої преси та щоб їм в цій нашій пресі запевнити бодай приблизно такі можливості, включно із заробітковими, які їм відкриваються в американській чи канадській пресі.

Брак і навіть нехіть відповідного плянування в нашій громаді на довшу мету вже сьогодні ставить під поважний і загрозливий знак запиту дальшу долю нашої преси, а з нею і всієї нашої громади. Якщо дотеперішньої імпровізації не заступить відповідальне і далекозоре плянування на довшу мету, ця доля може бути припечатана раніше, ніж нам це може здаватися.

Мовчанка не допоможе

Кілька днів тому впливова газета „Ню Йорк Таймс" помістила вістку свого кореспондента з Москви, що хоча Совєтський Союз вже закупив у З'єднаних Стейтах Америки та в інших країнах Заходу коло 16.5 мільйона тонн зерна, то совєтська преса та інші засоби масової інформації в СССР нічого про це не згадують.

Це замовчування Москвою факту закупівлі великої кількости зерна може послужити ще одним прикладом того, як кремлівські верховоди стараються одурювати населення Совєтського Союзу. Тоді, коли в ЗСА преса і Уряд подають точні подробиці про енергетичну кризу чи інші економічні проблеми країни, виказуючи засаду, що „нарід має право знати", Москва цілком замовчує закупівлю зерна за кордоном, хоча про цю закупівлю знає цілий вільний світ. Москва боїться подати своїм громадянам правду навіть у такому випадку як тепер, коли цьогорічна закупівля зерна від країн Заходу спричинена головним чином посухою у великих частинах СССР, тобто, природним явищем, над яким кремлівські „божки" не мають контролі.

Можна здогадуватись, що Москва замовчує цьогорічну закупівлю зерна також тому, що Леонід Брежнєв і компанія боїться, щоб населення Совєтського Союзу не дізналося, що цьогорічний поганий урожай в СССР був спричинений не тільки посухою, а частинно також „типовими недостачами совєтського сільського господарства", як це зазначив кореспондент „Ню Йорк Таймсу". Він твердить, що до поганого урожаю спричинилися також: неефективність центрального плянування, слабо розвинена система транспортації, брак запасових частин до сільськогосподарських машин тощо.

Отже, не тільки посуха, але й совєтська система колективного сільського господарства „лізе боком". Примусова колективізація, яка в 1930-их роках коштувала самій Україні понад 6 мільйонів людських жертв та при допомозі якої Совєтський Союз мав „дігнати і перегнати" Америку, ще й сьогодні не може виживити власного населення. Коли в ЗСА тільки 4 відсотки всієї робочої сили працює на фармах і Америка може експортувати великі кількості різних продуктів, то в Совєтському Союзі одна третя цілої робочої сили працює в сільськогосподарському секторі, в колгоспах і радгоспах, а СССР все одно мусить часто купувати харчові продукти закордоном.

Відсталість свого сільськогосподарського сектора Москва старається затаїти від населення СССР. Але населення все одно про ці неуспіхи дізнається, бо, як писав Валентин Мороз: „Правда має довгі руки!"

І. Вовгук

„Заключний акт" в розумінні ЦК КПСС

I

Три дні радили в Гельсінках (від 30-го липня до 1-го серпня) високі політичні архітекти 35 держав. І підписали документ, що не має ні назви, ні юридичного окреслення, назвавши його „Заключним актом". Чого? Два роки тривали наради і конференції про безпеку і співпрацю в Европі і закінчилися урочистим підписанням названого акту. Назва творива дещо дивна, а змістова частина з десятьма розділами заковикувата і підступна. А. Солженіцин в своїй відомій цілому світові заяві до преси назвав нараду високих політиків, що зібрались у столиці Фінляндії, зрадою Східньої Европи. І він не самітний у своєму твердженні, багато совісних людей в світі так само думають про фінляндське лицедійство.

Акт, підписаний 35-ма політичними архітектами, дуже довгий. Цілих п'ять сторінок в „Правді", — офіціозі ЦК КПСС, забито друком його. Читаючи його, думається, що як розвіється детантівський туман московського миротворення, а цьому допомагатиме кремлівська практика у відпруженні, то багато з тих, що підписали те довге „сочінєніє", соромитимуться признатися до свого підпису.

Моральний аспект завершеного в Гельсінках творива, на мою думку, найкраще визначає те, що під ним біля 8 підписів президентів поставили свої підписи чотири ватажки комуністичних партій, які наполегливо і жорстоко поборюють релігії, насаджуючи безвірництво, — як псевдорелігію ненависти в кля́совій боротьбі. А разом з комуністичними ватажками підписав той документ і придставник папи Римського — монсеньйор Агостіно Казаролі. Такого ще не бувало в історії.

Московська дипломатія довго і наполегливо працювала над підготовленням „Завершального акту", який за задумом большевицької стратегії має полегшити розм'ягчення с у спільної думки в країнах Західньої Европи і ЗСА, щоб легше було „фінляндизувати" европейські країни. За кілька днів перед зустріччю у фінляндській столиці „Ізвєстія", захоплені зустріччю, наводили слова Л. Брежнєва, який напередодні завершального лицедійства запевняв у своїй промові, що „документи, які будуть схвалені на зустрічі" стануть напевно, завершенням всього позитивного, що було зроблено досі на нашому континенті. Разом з тим, як ми вважаємо, це буде відправний пункт для послідовного всебічного поступу Европи до нових обріїв („Ізвєстія", 23-го липня).

Все, накоєне досі большевиками з народами до і після Другої світової війни, завдяки потуранню високої політики Західньої Европи, мали скріпити підписи представників 35 держав, в тому числі і президента ЗСА. І це сталося. Московсько - большевицькій дипломатії дано змогу миротворити за формулою: що загарбане досі — то наше, а про ваше будемо говорити.

В уяві большевицьких можновладців ЦК КПСС „Заключний акт", підписаний Л. Брежнєвим, не тільки санкціонує натворене, а й дає підстави для дальшого большевицького поступу в Европі. Поміщений під 20-метровою брилою фінського граніту акт (оригінал) має потрійне значення для московсько - большевицької тиранії. Він зміцнить брежнєвське владування в Політбюро з його сатанинською політикою єдинодержавства — ліквідації націй СССР і інтеграції країн, загарбаних після Другої світової війни. Закріплюючи московське владування в обох колоніяльних обручах імперії, відбирає у поневолених большевизмом націй надії не тільки на якусь допомогу, а й на моральну підтримку Заходу в їхній боротьбі за визволення. Посилюючи московське владування у Східній Европі (другий колоніяльний обруч), акт, за задумом Кремля, усуває небезпеку другого фронту в Західній Европі. А це посилює імперські позиції СССР на кордонах з Китаєм на протязі 7,000 кілометрів.

∴

Над здійсненням заповідженого Л. Брежнєвим „поступу Европи до нових обріїв" в імперському царстві працюють, готуючи партійні кадри до того. Наукозополітичний місячник „Міжнародне Життя", підзвітний Міністерствові закордонних справ, проголосив в ч. 7 цього року, що під спеціяльним розділом „Зовнішня політика і боротьба ідеологій" журнал нас вітлюватиме питання зовнішньої політики для слухачів теоретичних семінарів у системі партійного навчання. В липневому числі журналу, що вийшло напередодні зустрічі на високому рівні, подано про те, як має розуміти вся партійна ґвардія пропаґандистів ідеологічну боротьбу за мирного співіснування і розрядку. Подано їх в лекції „Ідеологічна боротьба на сучасному етапі" з приміткою: (методична розробка лекції).

Ствердивши на вступі, що за мирного співіснування протиборство двох протилежних систем: капіталізму і соціялізму не послабилось, а посилюється і ускладнюється, охоплюючи політику, економіку й ідеологію, журнал подає розгорнутий плян лекції в п'ятьох частинах, як треба ту боротьбу вести. В першій частині лекції лектори мають довести слухачам, що розрядка напруги — „домінуюча тенденція у розвиткові сучасних міжнародних відносин" — стала можливою завдяки „глибоким змінам у співвідношенні сил на світовій арені на користь соціялізму, в послабленні імперіялізму, через зростання соціялістичної співдружби й їхнього впливу на еволюцію міжнародних відносин". А політичні діячі деяких країн, зрозумівши нове співвідношення у світі, „сприяли відпруженню".

(Продовження буде).

Мирослав Стиранка

Помилкова оцінка — помилкові висновки

1

Серед української еміграції є люди, а то й цілі середовища, які протягом останнього часу попадають з однієї крайности в іншу як щодо оцінки ситуації в Україні, так і щодо тактики й стратегії нашої визвольної боротьби. Чи не клясичним представником таких людей є колишній голова УРДП і сучасний почесний голова цього політичного середовища д-р В. Гришко. Репрезентоване ним політичне середовище розколене на два відлами, при чому головною причиною того розколу слід вважати не так особисті непорозуміння між його провідниками, чи якісь зовнішні причини, як радше протиставність поглядів на ряд подій в Україні, оцінка тих подій та пов'язана з цим оцінка визвольної боротьби української еміграції.

На останньому з'їзді УРДП під керівництвом д-ра В. Гришка він виголосив основну доповідь: „Час на перегляд, час на зміни. Україна і ми в межовій ситуації 70-их років", у якій порушив ряд важливих проблем, пов'язаних з ситуацією в Україні та з політичною тактикою української еміграції. В загальному слід сказати, що його міркування на теми ситуації в Україні пов'язані з цілком неоправданим глибоким песимізмом, який має теж головний вплив на методи української політичної тактики на еміграції, що їх він їй пропонує.

Процеси активізації ведуть до кращого

На думку В. Гришка, Україна перебуває сьогодні на грані свого „бути чи не бути", вона бореться за саме національне існування, що український народ перебуває на „межовій ситуації", йому грозить уже не тільки русифікація, а „росіянізація", тобто знищення його національної самобутности і включення його в російський народ під виглядом створення одного „совєтського народу".

Чи справді воно так? Чи дійсно Україна й українська національна сукупність перебувають аж у такому загрозливому періоді етноциду, що їм грозить повна заглада? На нашу думку, В. Гришко неправильно оцінює сучасну ситуацію в Україні. Цим ми, звичайно, не хочемо сказати, що вона не важка, але заперечуємо, що вона безнадійна.

Аналізуючи етапи визвольної боротьби різних народів в історичному аспекті, можна ствердити, що головну й чи не вирішну ролю завжди в тій боротьбі відогравала активна верства, складена часто з невеликого прошарку відважних патріотів. Візьмімо, для прикладу, Ірляндію. Там також народні маси були пасивні, а етноцид дійшов до того, що ірляндці втратили свою рідну мову. Організоване „сінфайнерами" (ірляндськими революціонерами - патріотами) повстання в 1916 році не знайшло відгуку серед ірляндського народу, і через те англійцям вдалося його швидко здушити. Відомо, що активну участь в ньому взяло не цілих 1,000 осіб. Але саме це невдале, з точки погляду політичних реалістів божевільне повстання було початком величезних зрушень серед ірляндських мас, і за два роки Ірляндія стала самостійною. Ці самі історичні спостереження стосуються чи не всіх визвольно - народних рухів, на які так багата історія. Через те, розглядаючи сучасну ситуацію в Україні і оцінюючи її, варто насамперед заглянути до підручників історії. Тоді побачимо, що совєтська дійсність, хоч яка вона і відмінна, в основі підпадає тим самим історичним законам.

Щоб правильно оцінити ситуацію в Україні, слід розглянути, які зміни зайшли там після смерти Сталіна та чи вони корінні чи ні.

Поява шестидесятників на початку 60-их років дала початок новим літературним процесам, які призвели до відродження; згодом, мов гриби по дощі, виростають політичні борці за права народу різного діяпазону, які, вживаючи таку чи іншу тактику, в більшості вимагали здійснення в Україні її паперових дотепер прав, формуються різні політичні течії, а то й підпільні організації. Число всіх цих молодих українських активістів невідоме, в кожному разі тільки самі заарештовані й переслідувані йдуть в тисячі, не враховуючи можливо десятків тисяч тих, хто залишився на волі, активних та пасивних їхніх прихильників.

(Продовження буде)

Анатоль Вовк

Держава Ню Йорк?

У місті Ню Йорку, у державі Ню Йорк, невдовзі відбудеться важлива подія — Надзвичайні Загальні Збори Наукового Т-ва ім. Шевченка в ЗСА. Це речення, як і сам заголовок оцієї статті звучать недоречно для багатьох читачів „Свободи". Це й не диво. Таке визначення місця зборів звучить недоречно і для багатьох членів НТШ, що мають брати участь у цих зборах.

Метою зборів є прийняття змін і додатків до статуту цієї заслуженої нашої наукової установи. Як виходить з проєкту поліпшеного статуту, розісланого членству т-ва, Статутова Комісія пропонує у назві т-ва залишити дотеперішнє визначення території діяльности як — „З'єднані Держави Америки". Це не зважаючи на те, що більшість членів НТШ уважає цю назву анахронічною і незадовільною. Проти цієї назви висловлювалися вже роки тому визначні члени НТШ, включно з теперішнім його головою.

Проблема, як назвати країну нашого поселення, дискутується в нас вже десятки років. Громадянству важко це сприйняти, що, не зважаючи на всі заклики до консолідації єдиного соборного фронту проти ворогів нашої культури, із двох наших найвищих культурних установ в Америці і надалі одна є „в ЗДА", а друга „у США".

Основна дискусія на цю тему була переведена в нашій пресі в роках 1966-1967. Український Термінологічний Центр, як спільна ланка НТШ і УВАН, перевів з кінцем 1966 року опитування у цій справі як членів цих обидвох установ, так і редакторів, працівників пера та любителів мови. Вислід цього опитування проголошений комунікатом у пресі („Свобода" 4-го серпня 1967) показав, що велика більшість опитуваних заявилася за назвою З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ. У цьому комунікаті сказано: „На підставі таких вислідів переведеної анкети Управа УТЦ вважає, що прийняття єдиного перекладу для U.S.A. у формі ЗСА (у вимові: зе-ес-а) є для більшости побажане. Остаточне рішення в цій справі належатиме Академії Наук у вільному Києві". Хоч, отже, Центр не накидав нової назви громадянству, аргументи за нею були такі переконливі, а бажання компромісової розв'язки проблеми назви в нашій громаді таке сильне, що нова назва почала швидко приматися як в пресі, так і в діловому вжитку.

Згодом нову назву прийняла як „Свобода" і УНСоюз (березень 1968), так і „Америка", а далі численні інші газети, журнали, товариства і установи. Їхні мотиви з'ясовано добре у передовиці у „Свободі" (з 19 березня 1968), де сказано:

Вважаємо, що наш Термінологічний Центр авторитетно таку розв'язку (проблеми назви) знайшов. З цих міркувань ми її прийняли і сподіємось, що її приймуть також наші наукові установи, всі наші видавництва у вільному світі, вся наша суспільність. Бо на це — як сказано — є не тільки всі „технічні" причини, але й цього вимагають українські інтереси.

За сім років від цього часу ці сподівання у великій мірі сповнилися, але, на жаль, ще не повністю. Назву ЗСА прийняли такі політично - громадські установи як УККА і СКВУ, як теж опозиційна АУА. Надія, одначе, що нова назва, як мовно угрунтована і при тому компромісова, буде сприйнятлива і для обидвох наших найвищих наукових установ в діяспорі, виявилася безпідставною. Потреба „об'єднання у назві" не найшла належного зрозуміння в управах цих установ. Аргументи, висувані для продовжування традицій н и х назв, зовсім не переконливі. Не можемо тут входити в деталі. Ці аргументи і контраргументи можна знайти у двох оглядах дискусії в справі назви, надрукованих у „Свободі" (1966, ч. 189 та 1967, ч. 144 до 149).

Повертаючись до НТШ, мусимо сказати, що за останні роки Управа цієї установи виявляє нездецидованість і непослідовність у справі назви території своєї діяльности. В обіжниках і виданнях вживаються, часто навіть одночасно, назви НТШ в ЗСА, НТШ в ЗДА, АНТШ, Американське НТШ. Цю справу назви тепер при зміні статуту треба вирішити й усталити, беручи до уваги опінію усього членства, а не тільки вибраних одиниць. Привілей вирішувати назву не можуть собі застерігати тільки правники. Це справа не тільки правників, але й мовознавців, і істориків, і науковців політичних наук, і врешті усіх тих членів, що об'єктивно простудіювавши аргументи, бажають висловити свою опінію.

Нав'язуючи до заголовку нашої статті, треба сказати, що основною причиною факту, що назва ЗДА є незадовільна, є це, що її проповіненти вживають цього самого терміну „держава" одночасно як для цілого (U.S.A), так і для його складових частин (Ню Джерзі, Ню Йорк тощо). Це є неприйнятливе в будь-якій науковій термінології, де однозначність терміну є основним критерієм його задовільности.

Цієї проблеми нема ні в російській ні в польській мовах, де назви „штат" і „stan" вживаються тільки для складників держав, федеративного устрою, а ніколи для визначення самих держав. Ми не мусимо, одначе, приймати німецьке і російське слово „штат" для визначення держави - складника. У статті підписаного (Юнайтед Стейт оф Амеріка — по-українському — „Свобода" з 16-го серпня 1967) запропоновано таке загальне правило: „Складові одиниці союзних (федеративних) держав називаємо так, як їх називають автохтони (тубільці), без огляду на політично-правний стан тих одиниць". Ця пропозиція не

(Закінчення на стор. 4-ій)

В. Давиденко

Про два словники

3

Щоб виписати русицизми з І-го тому цього словника, треба було б грубого зшитка. Для прикладу можна було навести такі слова, як „бичева" „бистротечний" „благополучно", „благородіє,", „благообразний", „благопристойно", „благочество", „блокіровка", „болт", „броня", „болванка", „бумага", „валовий", „вербовка", „видувка", „вижимання", „воїнський".

Але має словник і свої позитиви. Уже тому, що він українсько-російський і претендує на повноту, в ньому зібрано численні, хоч і не рекомендовані, діялектизми, рідковживані слова, архаїзми і слова, що ввійшли віддавна в нашу літературну мову. Тож для тих, хто критично ним користуватиметься, зокрема наших журналістів і письменників, не раз може стати він у пригоді. Варто взагалі для любителів української мови студіювати цей словник, розв'язуючи сумніви з компетентними особами. І вже тепер треба було б з виходом кожного чергового тому виготовляти до них корективні словнички, визбируючи з них русицизми. Десятитомовий Словник Української Мови, при всіх своїх хибах якщо буде доведений до кінця, стане не абияким вкладом в наше словництво, заступивши всі дотеперішні такого роду словники. А його тлумачний характер надає йому особливого значення.

А тепер про перевиданий у 1973 році в Ню Йорку під трохи дивною назвою „Словник слів, у літературній мові не вживаних" проф. Івана Огієнка, виданий у 1934 році. Дивує в цій назві непотрібний збіг „словник слів", бо із чого ж може складатися словник, як не зі слів, і відсутність назви літературної мови, в якій ті чи інші слова автор не рекомендує вживати. В німецькій, французькій, українській?.. Як виходить із передмови укладача цього словника, його головним завданням було „устабілізувати - уодностайнити літературну мову, вимову і правопис під гаслом „Для одного народу — одна літературна мова".

Автор зазначає, що до свого словника вносить він в дужках „рідковживані слова, що їх не розуміє східньо-український читацький загал, слова, що повстали у нас із чужого впливу (?), головно російського і польського, архаїзми, завмерлі слова і нарешті слова „трудні" своєю формою". На кожній п'ятій сторінці словника внизу курсивом подає: „Що в дужках того не вживайте!" — хоч немає в світі жадної літературної мови, яка до свого лексикону не включала б рідковживаних слів і архаїзмів. Та й сам проф. Огієнко в „Нашій літературній мові" (1959 р.) пише: „У добрих наших стилістів я часто знаходжу архаїзми: сотворити, пря, десниця, уповати та ін. Добре і на своєму місці вжиті ті наші тисячолітні слова окрашують нашу мову".

Проф. Огієнко має великі заслуги перед українським народом в галузі уодностійнення нашої мови, видавав у Варшаві журнал „Рідна мова", що сприяв її усоборненню, він є автором численних праць з мовознавства, але своєю безкомпромісовістю у розв'язуванні тих чи інших мовних проблем не раз переступає межі, дозволені об'єктивному дослідникові і нормалізаторові мови. На його „Словнику слів..." виразно позначилися впливи праць славних українських мовознавців Олени Курилової, Смеречинського, Гладкого, що очищували нашу мову від польського та російського намулу, базуючись на народній мові. Без перебільшення можна сказати, що Олена Курилова, учениця відомого дослідника історії української мови проф. Тимченка, залишила глибокий слід на розвитку літературної української мови, і шкода що її перевидані в Канаді „Уваги до сучасної української літературної мови" не поцінував як слід еміграційний загал. Очевидна річ, що, укладаючи „Словник слів...", взорувався проф. І. Огієнко на виданi в 20-их роках академічні словники, вилучені большевиками з ужитку як „буржуазно-націоналістичні" і, як твердять совєтські критики, „під оглядом методологічним укладені з хибних позицій". Перший закид зрозумілий, бо укладалося ті словники без орієнтації на російську мову, а другий закид абсолютно безпідставний. До того ж треба сказати, що авторами цих словників були українські мовознавці, які створили епоху в розвитку української літературної мови. Якби не розгром українського мовознавства в початках 30-их років, напевно наша мова, а зокрема термінологія, вийшла б на рівень передових західньоевропейських мов.

В кінці своєї передмови проф. І. Огієнко просить від читачів „Словника слів..." „спокійного виясненння його недостач". Робимо це з максимальною об'єктивністю і з глибокою пошаною до автора.

Бувши пуристом у підході до української мови проф. І. Огієнко, однак, часом порушує правила відмінювання іменників, наприклад, для слова „Альпи" в родовому відмінку множини, крім нормативного „Альп" подає „Альпів", для „ванни" — ваннів і ін.

Але головне завдання, яке він собі поставив — „очистити українську літературну мову від русицизмів і полонізмів і дати поправні форми замість неправильних".

Отже, розгляньмо деякі поставлені автором у дужках слова, яких він вимагає не вживати.

(Продовження буде)

Книжки до набуття:

Д-р Михайло Данилюк: На медичні теми — Лікарський довідник	$ 7.00
Д-р Михайло Данилюк: Повстанський записник	1.75
Д-р Лука Луців: Василь Стефаник — співець української землі	8.00
Д-р Лука Луців: Іван Франко — борець за національну і соціяльну справедливість	5.40
Д-р Лука Луців: Тарас Шевченко — співець української слави і волі	1.20
Д-р Лука Луців: Маркіян Шашкевич — Біографія і характеристика творчости з додатком усіх оригінальних творів	1.00
Д-р Лука Луців: Ольга Кобилянська. В сторіччя її народин	.40
Д-р Лука Луців: Іван Франко — життя і творчість	.40
Іван Керницький-ІКЕР: Будні і неділя	$ 5.00
Іванна Савицька: З пташиного лету — Образки сучасного — Дружні усмішки — Репортажі	5.00
Антін Драган: Лука Мишуга	10.00
М. Сосновський: Дмитро Донцов — політичний портрет	12.00
Шевченкові думи і пісні — Shevchenko's Thoughts and Lyrics	.50
Володимир Кедровський: Обриси минулого	1.20
А. Драган: Український Народний Союз у минулому і сучасному	.60
Валентин Мороз: Бумеранг — твори	7.75
Остап Тарнавський: Брат Братові. Книга про ЗУАДК	5.00
М. Прокопів: З Городиславич у світ широкий	2.00
Панас Феденко: Минуло півстоліття. Зимовий похід Армії УНР 1919-20	1.00
Авраам Шифрін: У совєтській катівні	1.00
Федір Дудко: Моя молодість	1.50
Дашкевич Р.: Артилерія Бригади СС в боротьбі за Київські Золоті Ворота	2.00
Любов Коленська: Павлів тріюмф	4.50
За волю України. Історичний Альманах УСС	10.00
Кобець О.: Записки полоненого	2.00
Липа Ю.: Призначення України	1.00
Наш Львів	1.00
Пастернак М. Українська жінка у хореографії	3.50
Прокопів: По п'ятдесят шість роках на Україні	.30
Ріпецький Ст. Українське Січове Стрілецтво	3.00
Бібліографія джерел до історії УСС	1.00
Сімянців: Спогади Богданівця	1.00
І. Соневицький. Артем Ведель і його музична спадщина	3.00
Микола Палій: Етсетера — Кантати	1.00
о. Николай Волковський. А те, що минуло...	2.50
Костюк Г.: Теорія і дійсність	3.00
Удовиченко А.: Третя Залізна Дивізія. Рік 1919.	7.00
Кедрин І.: Паралелі в історії України	3.00
Городиський Орест: Ген. Турчин — Особистий приятель през. Лінкольна	1.00
Лозинський, др. Михайло: Галичина в рр. 1919 і 1920	5.00
УСС 1914-1974 — Укр. Січове Стрілецтво і Мазепинська Ідея, Вратство УСС в 60-річчя	1.50
З. Терлецька: Українські страви	7.00
Олесь Бабій: Дві сестри	3.00
Ярослав Гриневич: Долн України на митарствах	2.00
Українські юристи під судом КГБ	2.00
Володимир Галан: Батерія Смерти	5.00
Марта Тарнавська: Хвалю ілюзію	2.00
М. Грушевський: Історія української літератури	36.00
Роман Купчинський: Скоропад. Ілюстрації Едварда Козака	3.50
Леся Лисак: Терпкі пахощі	5.00
Контрасти. Збірка молодечої творчости	3.50
А. Глібів: Байки	2.25
Микола Погідний-Угорчак: Чарівний діямант	2.50
Д-р Ю. Княжинський: Нарис історії римської літератури	5.00
Іван Керницький: Перелетні птахи	1.00
Василь Волицький: Дещо про Рогатин і про Рогатинську Приватну Українську Гімназію	2.00
Леонід Полтава: Валторна. Збірка поезій, лірична	1.50
Олена Василева: Коли орбіти схрещуються	6.00
Юнацтво в обороні Рідної Землі.	2.00
В. Витвицький: Гайворонський — Життя і творчість	3.00
Василь Софронів-Левицький: Липнева отрута	6.00
Алла Коссовська: Паморозь (Поезії)	1.00
о. Ізидор Сохоцький: Визвольна боротьба Західньо-Українських Земель у 1918-23 р. р.	3.00
Міра Гармаш: Марія Люїза	3.00
Міра Гармаш: Віднайдені роки (поезії)	1.75
Міра Гармаш: Райдуга в пітьмі (поезії)	2.25
Олександер Врик: П'ять перед дванадцятою	6.00
Богдан Попович: Під українським небом (спогади)	3.50
Книжковий знак шестидесятників	15.00
Олександер Врик: Тернистий шлях Українського Уряду (1918-1921)	4.00
Леся Храплива: Далеким і близьким — вірші	3.50
Український вісник — випускVI. — Самвидав — журнал з України	$ 5.00
В. Софронів: Під веселим оборогом	5.00
Мілена Рудницька: Невидимі стигмати	15.00
Алла Коссовська: Двісті перлин	1.00
В. Софронів Левицький: Юнь скоморох, п'єси для молоді	6.00
Наталія Полонська-Василенко: Історія України, I том (до половини XVII сторіччя)	15.00
Валентин Сім'янців: Студентські часи — спогад	3.00
Іван Світ: Українсько-Японські взаємини в рр. 1903-1945	8.00
Р. Володимир: Палкі серця	2.50
Едвард И. Ц. ван Готеґен: Моя зустріч з УПА	0.70
Анатоль Юриняк: Камікадзе падає сам. Оповідання й фейлетони	$ 4.00
М. Понеділок: Рятуйте мою душу — повість	8.00
Едвард Козак: Гриць Зозуля	8.00
Рожа Смеричинська-Шульова: Основи музичного мистецтва. Теорія й історія	8.00
Іван Овечко: Вибрані статті	3.00
Іван Овечко: Чехов і Україна	5.00
Іван Франко: Твори, 20 томів	$80.00
Микола Ковалевський: При джерелах боротьби — спомини, враження, рефлексії	3.00
Данило Шумук: За Східнім обрієм — спомини	8.75
Богдан Цимбалістий: Проблема ідентичности — Україна чи Америка?	1.50
Д-р Юліян Вассиян: Твори I. Степовий сфінкс	10.00
Богдан Лепкий: Казка мого життя	4.00
Антін Рудницький: Українська музика — історично-критичний огляд	12.50
ІСТОРІЯ ХВОРОБИ ЛЕОНІДА ПЛЮЩА, упорядкування і коментарі Тетяна Ходорович	4.90
Василь Чапленко:	
Пиворіз — історично-побутова повість	3.00
Спрага безсмертя — оповідання, п'єски	3.00
Зойк та інші оповідання	1.50
Чорноморці — або Кошовий Харко з усім товариством — історичний роман	3.00
Драматичні твори — збірка п'єс	5.00
Дещо про мову — збірка статей	1.00
Нові знадоби до етногенези слов'ян та ін.	2.00
Муза та інші оповідання	.75
У нетрях Копет-Дагу — повість	1.00
Мова „Слова о полку Ігоревім"	.75
Адигейські мови — ключ до таємниць нашого субстрату	2.00
Уводини до мовознавства	.75
Загибіль Перемітька — повість	3.00
Гава Ісько — віршована бувальщина	.75
Пропащі сили. Українське письменство під комуністичним режимом (1920-1933)	2.00

Належність за книжки посилати ТІЛЬКИ чеками або Поштовими Переказами. До грошевої посилки долучити 18 центів кошти пересилки від 1 книжки і 5% стейтового податку з Ню Джерзі.

SVOBODA

81-83 Grand Street Jersey City, N.J. 07303

Збірник „Нова Українська Школа"

Понад 100 стор. великого формату книжки „Нова Українська Школа" у Філядельфії — присвячені розповіді про заснування в 1964 р. особливої Школи Українознавства, що тепер працює в Домі Української Молоді у Філядельфії, при Осередку СУМА ім. УПА, з незмінним протягом десятиліття директором, фахівцем і ентузіястом рідного шкільництва проф. д-ром Олександром Лужницьким.

На гербі НУШ, роботи проф. Петра Мегика, зображено стилізований тризуб, розгорнену книжку та символ знань — сову. На перших сторінках цього ювілейного видання наведені слова В Лепкого: „Для України треба не тільки вмирати, але й жити", а ще далі — вислів Валентина Мороза: „Іду під Божим знаменем, а Бог це могутність" (з листа із тюрми у вересні 1974 р.). Та найкраще амбіції і завдання Нової Української Школи схарактеризовані на обкладинці уривком із золотих думок Тараса Шевченка: „Якби ви вчились так, як треба, то й мудрість би була своя".

Розповідь про працю НУШ у Філядельфії є розповіддю про змагання молодих педагогів за освіту, знання й виховання доростаючої за океаном української молоді — з власною мудрістю, з власним світоглядом, який коротко можна схарактеризувати провідним гаслом СУМА „Бог і Україна". НУШ працює за американською шкільною системою, і тому поділена не на кляси, а на групи, в залежності від особистих успіхів учня чи учениці. Молоді педагоги в НУШ застосовують всі можливі наглядні засоби, як у американських школах, при вивченні історії України, релігії, мови, культури, географії тощо. Дирекція НУШ тісно співпрацює з Батьківським Комітетом, із Шкільною Радою УККА, привчає молодих випускників до громадсько-суспільної і культурної праці серед спільноти.

У збірнику поміщені понад 100 фотодокументів. Вони відображують нелегкий десятирічний шлях розвитку УНШколи, яка плекає не лише знання з українознавства, а й характери молодих людей. Серед абітурієнтів НУШ нині вже маємо молодь із вищою освітою, яка працює в різних ділянках, не занедбуючи рідної громади — від інженера на льокомотиві чи керівника компютерної системи до молодого історика, яким є Роман Мірчук, чи молодого редактора, якою є Надія Дякун.

Збірник „Наша Українська Школа" не лише підсумовує пройдений за 10 років шлях, а й відкриває новий період та напевно заохотить батьків, які візьмуть його до рук, посилати дітей до школи, котра, працюючи за американською методою, вишколює молоде покоління українців за океаном. Льояльні громадяни великої Американської Держави, вони не залишать напризволяще країни своїх батьків і дідів, яка дала життя їхньому родові й народові.

Леонід Полтава

Metropolitan Oval

60th Street & 60th Court, Maspeth, L.I., N.Y.

П'ятниця, 29 серпня 1975 р.

год. 8-ма веч.

Товариські Футбольні Змагання

УСК НЮ ЙОРК — ISTRIA S.C.

Дружини УСК-у складатимуться в сезоні 1975-76 виключно із змагунів українського походження. На тренера-змагуна, УСК заанґажував відомого українського футболіста Михайла Ногу, а помічник тренера — змагуна власного виховання і недавнього ґрадуанта меріледського коледжу у фізичній культурі Миколу Скірку. Менаджером I. Дружини є бувший відомий змагун УСК-у Стефан Коваленко, а його заступником голова УАСТ Роман Лисняк.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ)

— влаштовує —

СТУДІЙНУ КОНФЕРЕНЦІЮ ОДВУ

на тему

УКРАЇНА У СВІТЛІ СУЧАСНИХ СВІТОВИХ ЗМІН

(Можливості й перспективи зовнішньо-політичної праці)

що відбудеться

в суботу, 6-го вересня 1975 р.

о год. 3:30 по пол.

в ЗАЛІ УСК „ТРИЗУБ"

4932 Північна Брод вулиця у Філядельфії, Па.
4932 N. Broad Street, Philadelphia, Pa. 19141

В програмі доповіді:

„За актуалізацію українського питання на міжнародному форумі" — д-р ДЕНИС КВІТКОВСЬКИЙ;

„Можливості нашої дії на міжнародному форумі у зв'язку з рухом оборони прав людини" — проф. д-р БОГДАН ВОЦЮРКІВ;

„Російські дисиденти у світлі визвольних процесів в Україні" — д-р МАРКО АНТОНОВИЧ.

Програму відкриє проф. д-р БОГДАН ГНАТЮК.

Після доповідей — дискусія.

Зустріч С. Кудірки з Комітетом Оборони В. Мороза

На фото (зліва): Дзвінка Швед, Сімас Кудірка та Віра Андрейчик

Філядельфія (Комітет Оборони Валентина Мороза) — В суботу, 28-го червня, ц. р. в Локуст, Ню Джерзі відбулось прийняття, на яке Сімас Кудірка запросив всіх, що допомогли йому видобутись з совєтських тюрем і приїхати до Америки. На це прийняття був також запрошений Філядельфійський комітет Оборони В. Мороза. Це вже другий раз що Комітет стрінувся з колишнім в'язнем Владимірської тюрми, Сімасом Кудіркою.

Перша зустріч відбулася 8-го березня, ц.р. на якій представники Філядельфійського Комітету мали змогу порадитись зі Сімасом Кудіркою і Американсько - Литовськими активістами щодо дальшої інтенсивної акції Філядельфійського Комітету щоб довести до звільнення В. Мороза, Л. Плюща та інших.

Друга зустріч, хоч більш неформальна, всеж таки була дуже повчальна. Члени комітету стрінули представників з литовських, латиських і естонських організацій, як також сенатора Віліямса з Ню Джерзі. Комітет також мав нагоду стрінути Вакловаса Сервукаса, Володимира Дермилюгу і Оскара Кальмана, дисидентів з Совєтського Союзу, які від недавна перебувають в Америці.

Під час прийняття Сімас Кудірка телефонував до Москви. У своїй розмові, між іншим він довідувався також про Валентина Мороза. З Москви запевняли його, що Мороза ще не перевезено до психіятричного шпиталя.

Сімас Кудірка з емоцією говорив про Валентина Мороза та інших українських політв'язнів, а особливо про Лукіяненка, Сергієнка і Яцишина, з якими він сидів в Мордовії та інших тюрмах. Сімас Кудірка запевняв Комітет, що писання листів і телеграм до політв'язнів є безсумнівно потрібне і підкреслив ще раз, як і при першій зустрічі. Ми не сміємо бути рабами — Наша мовчанка вирощує тирана".

Стипендійний Фонд імени д-ра Михайла Сосновського при Українському Вільному Університеті

Фундатори: $1,000 Оксана Сосновська; $500 Н. Н. по $250 д-р Петро і Леся Гой, д-р Василь і Марія Лучків; $200 — М. і І. Ветельники; по $100 — д-р Василь Калинович, П. Микуляк, Ірена і Роман Вжесневські. Е. Королюк, мґр Теодор Воляник, Іван Вівчар, Анна Федорак, Йосиф і Марія Лисогір, д-р Володимир Душник, д-р Роман Сеньків, інж. Богдан і Христя Кульчицькі, Головна Управа ТУСМ ЗСА, д-р Богдан і Мирослава Футей; по $50 — д-р Юліян Ревай, КДВ, Стефанія Букшована, И. М. Шафранюк, Іван Бойко, Ст. Кутовий, Віктор Роговський, Лев і Люба Коленські, Ярослав Пастушенко, Володимир Пушкар, д-р Степан і Степанія Ворох, Президія Ради в справі Культури СКВУ, Т. О. Ґальма, Ірена і Роман Веретельник, д-р Петро Богданський; по $25 —Квітка Стецюк, Михайло Шпонтак, Галя Клим і Оксана Волчук, Ірина Ільницька, Галина Турчин - Підлуська, д-р Ілля Карапінка, Володимир Псуй, д-р Роман Дражньовський; по $30 — Ярослав Дячун; по $20 — А. Домарацький, Нестор Басняк, д-р Роман Голіят, Василь Вацик, Володимир Бекесевич, Захарій Івасечко, інж. Евген Бедрій, Людвик Мигаль, інж. Микола Семанишин; по 10 дол. Лев Футала, Людмила Терещук; по $5 — Богдан Дацківський, Українське Вільне Козацтво.

УКРАЇНЦІ ЗСА І КАНАДИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Зустріч Дружинників СУМА

Чікаґо, Ілл. (Т.Д.). — Булава Дружинників Спілки Української Молоді Америки інформує, що після трирічної перерви відбудеться в днях 13 і 14-го вересня 1975 р. на Оселі СУМА в Барабу, у стейті Вісконсин, VII Крайова Зустріч Дружинників. В склад команди цьогорічної зустрічі входять: О. Стрільчук — комендант, І. Шалева — заступник коменданта, С. Дрозд — бунчужний, Т. Дрозд — обозний, Г. Шалева — обозна, П. Максимів — фін. керівник, І. Попович — зовнішні зв'язки, М. Пилипчак — технічна референтура, Я. Верещак — інтендант, М. Джура і Ф. Ступень — члени.

Зустріч проходитиме під гослом „За Бога, за Україну до перемоги" і відзначатиме історичні дати: 50-річчя СУМ-у в Україні і 25-річчя з дня смерти головного командира УПА ген. хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки. В програмі передбачено: субота, 13-го вересня — відкриття і вступне слово головного булавного Дружинників Лева Керечинського, дискусійний панель, спортові змагання, ватра і товариська забава. В неділю, 14-го вересня — схвалення резолюцій, вибір нового головного булавного Дружинників і закриття. В суботішньому дискусійному панелі, який розглядатиме проблеми вишколу дружинників, посилення праці в СУМА, як також відношення членів Спілки до політичного і суспільно-громадського життя, — візьмуть участь керівні члени Спілки і заавансовані дружинники.

***

Крім згаданих імпрез і тих, про які повідомлялось раніше, Об'єднання колишніх Вояків УПА Америки і Канади відбуде у днях 30 і 31-го серпня в Рочестері, Н. Й. (Український Вест Сайд Клюб — 1101 Нортон вул.) свій XI з черги З'їзд делегатів та учасників УПА; — Українська православна громада в Картерет, Н. Дж. влаштовує в неділю, 31-го серпня (початок год. 2-га по полудні) Український День в приміщенні і на площі Українського Громадського Осередку при 681-691 Рузвелт Евеню з мистецькою програмою і танцювальною забавою; — Слава Геруляк матиме свою мистецьку виставку кераміки в Гражді при церкві св. Іван Хрестителя в Гантері; — Ірина Благітка організує виставку образів при дорозі 23А в Гантері, Н. И. — Також тривають цілий літній сезон також інші мистецькі виставки, які можна буде оглядати в часі цього великого вікенду.

У пам'ять Дорогої Сестри

бл. п. Анни Колодій

замість квітів на свіжу могилу Дорогої Сестри складаємо

Євгенія і Кузьма МАРУЩАК	$50.00
та приятелі п-во Люба і Микола КОБРИН	20.00

на Православний семінар СВ. СОФІЇ в Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку повідомляємо Рідних, Знайомих та Приятелів, що 24-го серпня 1975 р. упокоївся в Бозі на 54-му році життя, наш Найдорожчий ЧОЛОВІК, БАТЬКО, СИН і БРАТ

бл. п.

ВАСИЛЬ ЛИТВИНКА

ПАРАСТАС — у вівторок, 26-го серпня ц. р. о год. 8-ій веч. в похоронному заведенні Ковальчика при Grand and Warren Street в Джерзі Сіті, Н. Дж.

ПОХОРОН в середу, 27-го серпня 1975 р. з того ж похоронного заведення до української католицької церкви св. ап. Петра і Павла, а опісля на українськім православнім цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
дружина — ОЛЬГА
дочки: МАРІЯ з мужем АНТІН ШПАК
КАТЕРИНА
син — ПЕТРО
Мама, Брат і Сестра з родинами в Україні

ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ в ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж.

зі смутком повідомляє, що 24 серпня 1975 року відійшов у Вічність

бл. п.

ВАСИЛЬ ЛИТВИНКА

активний член УККА і довголітній збірщик Національного Датку УНФонду.

ПОХОРОН відбувся 27-го серпня ц. р. на українському цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Родині Покійного висловлюємо наші щирі співчуття.

УПРАВА ВІДДІЛУ УККА в ДЖЕРЗІ СИТІ

Ділимося сумною вісткою з Українською Громадою, що в понеділок, 25-го серпня 1975 року, відійшла у Вічність в Чікаґо, Ілл., на 74-му році життя

св. п.

КАТЕРИНА ГОЛУБЕЦЬ

дружина св. п. Миколи Голубця, журналіста та публіциста на Рідних Землях.

ПОХОРОНИ відбудуться в суботу, 30-го серпня 1975 року з похоронного заведення Капш до собору св. Володимира і Ольги, а опісля на цвинтар св. о. Миколая.

Залишила у глибокому смутку:
сина — БОГДАНА та ЗЕНОВІЯ з Родиною
Внучку та дальшу Родину.
ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Українське Село...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

текст Аполінарій Осадца залишається ще на два роки.

На ці збори прибув теж репортер газети „Юніон Газет" з Порт Джервіс, — також явище не до подумання тому два роки.

На залі були теж кандидати „меншого калібру" і кількох американських сусідів, які хоча майже нічого не розуміли, але їм було цікаво, як українська громада працює.

Після промов двох кандидатів, які — до речі — були добре приготовані, відбулися ділові наради Загальних Зборів: звіти управи, контрольної комісії, дискусія та уділення абсолюторії уступаючій управі.

Опісля відбулися вибори нових органів в такому складі:

Діловий Комітет: голова — Аполінарій Осадца, заступники голови — Йосиф Харина (директор оселі УР-Союзу „Верховина"), Всеволод Саленко (голова Церковного Комітету Української Православної Церкви), Євген Грабарчук (голова Церковного Комітету Української Католицької Церкви), секретар — Ярослав Гавур, скарбник — Єлисавета Геба, організаційний і пресовий референт — Данило Мох, референт молоді — буде кооптований, правний дорадник — Володимир Пітьо.

Громадська Рада: Богдан Відяк, Петро Салик, Богдан Загайкевич, Я. Червоняк, Михайло Кіндрачук, Данило Дмитренко, М. Головей, Тарас Гунчак, С. Кульба, Микола Богдан, Арсен Манойло, Іван Баран, Василь Барка, Ярослав Плескун, Йосиф Ляхович, Мирон Гунчак, Зенон Крамарчук, Василь Драпак. Контрольна Комісія: Богдан Кекіш, Маркіян Клюфас, Михайло Кіндрачук.

ДЕРЖАВА НЮ ЙОРК?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

новаторство, а лише поширення вже наявних прецедентів. Так, отже, для складових частин Швайцарської Федерації ми вже десятиліттями вживаємо тубільчої назви „кантон", а не „штат". Подібно для складових частин Канади, що теж є федеративною державою, вживаємо назви „провінція", а не „штат", чи „держава".

Поширюючи це правило на інші союзні держави, говоримо про „стейти" в ЗСА, „естади" в Мехіко, Аргентині, Бразилії і Венесуелі, „штати" в Німеччині (напр. Баварія, Тюрінгія, Вюртемберг) республіки в СССР. Таке правило вимагає запозичення тільки одного чужого слова в нашу мову, (наприклад еспанського і португальсько го „естадо", що й так вже віддавна у діяспорі вживається у газетних дописах з південноамериканських країн). Зате це правило усуває потребу усяких дискусій і суперечок про політичний статус цих держав-складників. На цю пропозицію досі не було жадного відгуку з боку наших мовознавців і любителів мови чи читачів „Свободи". Тому ще раз оце піддаємо її під дискусію в надії, що вона буде корисна для нашої термінології і мововжитку.

Кінчаючи, дозволимо собі висловити надію, що усі члени НТШ, доцінюючи вагу справи, візьмуть участь у вже згаданих Надзвичайних Загальних Зборах цієї установи для схвалення нового статуту, чи то особисто, чи то передаючи повновласть іншим членам, і там вирішать справу назви території своєї організації демократичним порядком. Прийняття назви ЗСА стало б дальшим кроком до консолідації українства в діяспорі.

ПРЕМ'ЄР ПОРТУГАЛІЇ ҐОНСАЛЬВЕС ЗІГНОРУВАВ РЕЧЕНЕЦЬ УСТУПЛЕННЯ, ПОЛОЖЕННЯ В КРАЇНІ ЗАГОСТРЮЄТЬСЯ

Лісбона, Португалія. — Помимо того, що визначений дев'ятьма високими офіцерами реченець для уступлення прем'єр-міністра Португалії Васка Ґонсальвеса минув у вівторок, 26 серпня, Ґонсальвес зігнорувавши вимогу і тиск на нього політичних партій і великої частини військовиків, залишився покищо при владі з надією, що ситуація зміниться. Опублікована Комуністичною партією Португалії і її прихильниками заява льояльности до уряду прем'єра Ґонсальвеса та примирлива заява президента країни Франціска да Коста Ґомеза не припинили багатотисячних демонстрацій проти Ґонсальвеса та його прокомуністичної політики. В місцевості Леірія в ночі з 25 на 26-го серпня розпочалася друга з черги атака антикомуністів на бюро Комуністичної партії, яка вже не виглядала на демонстрацію але скоріше на військову акцію, бо з обидвох сторін вживали зброю, а комуністи користувалися ручними ґранатами і скорострілами. У цьому зударі згинуло дві особи, а кільканадцять були раненими. „Ми здобудемо і знищемо комуністичне бюро сьогодні чи завтра" — заявив американському кореспондентові один з демонстрантів. Інші демонстранти з обуренням висловлювались проти військовиків, які годяся обороняти комуністичні домівки. Неспокої і антикомуністичні виступи продовжують тривати також в інших містах. Португальці починають висловлювати страх перед можливістю кровопролиття, бо двоподіл чимраз більше увиразнюється і обидві сторони мають вистарчальну кількість людей, зброї і матеріяльних засобів, щоб перетворити країну в хаос і розпочати громадянську війну.

Враховуючи це, президент Португалії Ґомез відбув в понеділок, 25-го серпня довшу розмову з прем'єром Ґонсальвесом, а пізніше стрінувся з шефом Безпеки, ген. Отельо Сараїва де Карвальго і трьома офіцерами генерального штабу армії. Один з них був ген. Карлос Фабіяо, який мав би перейняти уряд після уступлення Ґонсальвеса. Відбула також свої наради Висока Рада Революції, яка фактично керує сьогоднішньою Португалією. Так звана „Тройка" перестала функціонувати від часу, коли наступив двоподіл думок між її членами. В часі зустрічі президент Ґомез запевнив учасників, що одинокою причиною сповільнення у зміні уряду є страх перед хаосом і бажання підготовити ґрунт, щоб зараз після уступлення Ґонсальвеса його замінив другий прем'єр і не було довшої перерви у працях уряду. В урядових колах Португалії побоюються, щоб неспокої не перекинулися на підстоличні місцевості, а то й саму столицю і тому в околицю Лісбони стягнено додаткові військові частини.

У вівторок, 26-го серпня ц.р. ситуація в Португалії ще більше загострилась, коли стало відомо, що трьох високих старшин армії, які належели колись до Революційної Ради, після неуспішної розмови з президентом Ґомезом відлетіли до головної військової квартири приміщеної в районі Коімбра. Командантом цієї військової округи є ген. полковник Карлос Хараіс, який належить до групи старшин, що вела переговори з Президентом про заміну прем'єра Ґонсальвеса і визначувала реченець його уступлення. Згідно з повідомленням португальського щоденника „Капітоль" цей реченець продовжено до четверга, 28-го серпня. В цьому ж повідомленні сказано, що передбачуваний на нового прем'єра ген. Карлос Фабіяо не входить більше в рахубу і президент Ґомез веде розмови з іншими особами. Говориться навіть про можливість, що на деякий час сам Президент виконуватиме функцію прем'єра. Провід Соціялістичної партії, найбільшої політичної партії в країні, перестеріг Президента, що він бере на себе дуже велику відповідальність, якщо до визначеного реченця він не змусить Ґонсальвеса до уступлення.

Імпрези в Міллвіллі

Три українські імпрези несподівано заворушили мешканців Міллвіллу, Н. Дж. і відбулись понад усякі сподівання. Міллвілл тим маркантний, що тут вже понад пів століття, як виросли два скупчення наших старих еміґрантів, які оформились у дві українські парафії, православну і католицьку. Все ж ті віроісповідні різниці не послабили національного почуття не лише серед старших, але й серед молодших наших еміґрантів, себто нашої молоді.

Отож в останніх роках появився на Міллвіллському терені ансамбль „Чайка", який складається з українських танцюристів. Цей Ансамбль виступає не тільки у Міллвіллі, але теж в поблизьких містечках з видатним успіхом.

Цим ансамблем зацікавилися не тільки українці, але й не менше і сама Міська Управа Міллвіллу, серед якої активним членом є комішенер Степан Романик, українець. Він зацікавився цим ансамблем „Чайкою" і завдяки цьому, в порозумінні з ансамблем він приготував для мешканців Міллвіллу приємний вечір розваги 24-го липня увечорі, о год. 7-ій. Ансамбль виступив із своїми молодими танцюристами в парку Бен Корзона.

Діти виконали відомі українські народні танки, закінчивши імпрезу українським „Гопаком". Публіки було досить, неукраїнської та українців. Ансамбль, звичайно, запрезентував себе корисно, виявляючи не тільки красу танку, але і українського народного одягу. У 1-ій мірі незамінимий полтавський, а опісля чарівний гуцульський.

Щира подяка належиться комішінерові Степанові Романикові, що взяв на себе всю аранжеровку і допоміг молодим танцюристам показати красу українського народного танку. Заповідала програму неукраїнка і мабуть тому всі оголошення та пояснення були англійською мовою. В цьому й була основна помилка.

Несподіванкою для мешканців було, коли дала про себе знати колонія нових еміґрантів — кубанців, що поселилися біля Вайнляну; своє поселення вони назвали „Кубань", Збудували там же церковцю, упорядкували цвинтар і стали новим осередком національних зацікавлень для мешканців Міллвіллу. А сталося це теж несподівано, коли кубанці запросили священика о. Івана Данилевича на поминки по св. пам. останньому кошовому Запорозької Січі Петрові Калнишевському.

Ото ж наші новітні кубанці не забули про своїх предків запорозьких козаків і вирішили громадно зробити поминки. Отець Данилевич прийняв запрошення, поїхав на „Кубань", брав участь у Богослуженнях, мав слово до нащадків наших запорожців, а опісля брав участь в поминках, які підготовили кубанці зі своїми родинами. Безумовно це була мила несподіванка.

Отець парох Данилевич теж пішов за їх прикладом і в своїй парафії Міллвіллі в неділю 3-го серпня після Служби Божої відправив Літію за покійного кошового Петра Калнишевського і славних запорожців, що поклали свої голови за Україну. Після Літії о. Данилевич мав теж жалібне слово до парафіян, пригадавши їм зруйнування Січі москалями та ув'язнення їхнього останнього кошового Петра Калнишевського. О. парох теж згадав про трагічні наслідки зруйнування Січі і про дальшу долю українського народу.

Отож без спеціяльної підготови, а тільки з ініціятиви людей доброї волі, відбуто в окрузі Міллвіллу три імпрези для оживлення національного духа наших поселенців Міллвіллу, ну і на нашій новітній „Кубані" в Ню Джерзі.

Микола Погідний

ТАРЗАН, Ч. 7353 Тарзан розказує

Не може бути кращої атмосфери для продовження розповіді про моє життя ніж зоряна африканська ніч і увага моїх дорогих приятелів!

Чи пам'ятаєте, що я вам розказав як то я переміг Керчака і став королем мавп?..

...Відтоді почалися мої обов'язки провідника... Я очолював плем'я, полагоджував суперечки і, взагальному, втішався моєю владою і престижем!"